

"לבניינה של תורה"

שיחה שנמסרה בבית המדרש מפי מו"ר רה"י הרב ברוך וידר שליט"א – חלק שיג

"לפֿתַּח הַפֿתָּא רַבֿי"

על הצורך בסינון לסמארטפון ולמחשב

לכן אני צועק: אש בישיבה! אש בישיבה! בואו והצילו! אין בזה מקום לבושה! המבין את עניינו של האדם, המבין את עניינו של יצר הרע של עריות מבין ששום סולם לא ימנע מאדם מלעלות אליו. אולם, אם אכן קיים סולם שכזה צריך להוציאו.

"לידע אינש בנפשיה"

אם כך הם פני הדברים עבור חסיד גדול כרב עמרם חסידא, על אחת כמה וכמה ביחס לאדם רגיל. אי לכך – לא יכול להיות שיהיה בישיבה פלאפון או סמארטפון ללא סינון נטספארק! זוהי האש שבישיבה, אש בביתנו אנו! הישיבה היא קודש, ואין לנו רשות להשתמש בה באופן של טומאה או אפילו להשאיר פתח שאפשר יהיה לעלות בסולם. אין היתר לאף אחד להתזיק מכשיר שביכולתו להרוס לעצמו את חייו בעולם הזה ובעולם הבא; להרוס את חייו המשפחתיים; להרוס את נפשו; להרוס את נישואיו; להרוס את ילדיו; את משפחתו בעתיד או בהווה. אין היתר להזיק לעצמו ולישיבה. אין היתר להזיק לרבים, לבני הישיבה ולקדושת הישיבה.

אני מבקש להוציא כל מכשיר כזה מקדושת חלל הישיבה או להתקין נטספארק וכדומה, כבר היום. מי שאינו מצליח להתאפק ורוצה לעלות בסולם ולראות מה שאין לו לראות – זו זכותו. אמנם בשמיים יבואו איתו חשבון על כך אבל זו זכותו, זו בחירה חופשית². אם כן, שייצא מהישיבה. אולי בדרכו אל מחוץ לישיבה יתעורר וירצה להינצל מהמעשה אותו הוא עומד

"שְׁלֵא נְבוֹשׁ וְלֹא נִפְלֵם"

אני מבקש סליחה אם אומר דברים קצת קשים.

אש בישיבה! אש בישיבה! מדוע איש מאיתנו אינו קם לכבותה? האם התרגלנו או שאנו מצפים שמהשמיים יכבו את השריפה?

הגמרא במסכת קידושין¹ מספרת על רב עמרם חסידא שהטמינו בביתו שבויות ששחררו, מתוך הנחה שוודאי רב עמרם לא ייכשל בְּשְׁבוּיֹת שאין איש משגיח עליהן. העלו אותן לעליית הגג, והוציאו את הסולם המוביל אליה. סולם זה היה כבד מאוד, והיה צורך בעשרה בני אדם כדי להרימו או להזיזו. לפתע רב עמרם ראה את אחת השבויות שעברה ליד הפתח ויצא אור גדול מיופייה. כאשר רב עמרם ראה את מראה זה, הלך והרים את הסולם הכבד לבדו והחל לטפס לעליית הגג. כאשר הגיע לחצי הדרך והרגיש שהוא עומד להיכשל ביצרא דעריות, התחיל לצעוק בקול גדול: "אש בבית של עמרם! אש בבית של עמרם!". כוונתו הייתה שיבואו החכמים ויעצרו בעדו ולא ייכשל. באו רבנן ואמרו לו: "רב עמרם, ביישת אותנו! יגידו: ככה הרבנים מתנהגים?" אומר להם רב עמרם: "יש לכם תמיהה על כך שחסיד כמוני אינו שולט ביצרו? מוטב בושה בעולם הזה, ולא בושה בעולם הבא!"

פירוש הדבר שהמפתח שלא להתבייש בעולם הבא הוא הבושה בעולם הזה. עלינו להבין את ההבנה האמתית שכח היצר שהקב"ה שתל בבני אדם נורמליים הוא גדול ועצום.

² עיין קהלת, פרק יא, פסוק ט

¹ דף פא, עמוד א

הסובבים: מה אתה עושה? אתה מסכן את כולנו! הוא עונה להם: מה אכפת לכם? אני קודה רק מתחת! מה זה נוגע אליכם? כל אחד מבין את השטות שבדבריו, הלוא כל האנייה תטבע!

אחזור על המשל שלי לקראת סיום: כולם פה חיילים – זה לפני השירות וזה אחריו – כולם יודעים את הדברים: לאדם הבריא בנפשו, לא פחות מרב עמרם חסידא – להחזיק פלאפון בכיסו או מחשב בחדר ללא סינון הרי זה כמו להניח בכיסו רימון יד בלי ניצרה. כשהרימון ישתחרר לרגע יישאר רק לספור "עשרים ואחת, עשרים ושתיים, עשרים ושלוש – והמשך ידוע ונורא...

אש בישיבה! אחים, הצילו משריפה!

לעשות³. אבל אין לכך שום מקום בפנימייה ולא בבניין הישיבה!!!

"גדול המחטיאו יותר מזהורגו"

השבוע בישלו באחד מחדרי הישיבה, ופרצה שריפה, וברוך ה' הספיקו לכבותה. זהו פיקוח נפש, אין לבשל בחדרים! בישיבה במצפה יריחו נשרפו למוות בחורי ישיבה מדבר כזה. לכן, פסקו גדולי הדור לא להדליק נרות חנוכה בחדרים בישיבות, למרות שבעבר כן נהגו כך. אני מבקש שלא לבשל בחדרים. בנינו פינת בישול חדשה בכניסה למטבח, ונשכלל את המטבחון שם.

האש הזו הנגרמת מהבישול בחדרים יכולה להמית בעולם הזה, אולם האש שאנו מדברים עליה גרועה יותר – היא ממיתה גם בעולם הזה וגם בעולם הבא. היא אש שאוכלת ושורפת – שורפת משפחות, שורפת אנשים.

"חב לאחריני"

בוודאי יותר טוב שלאדם יהיה לו פלאפון פשוט, כדוגמת C2. כל אחד מכיר את עצמו ואת כוחותיו. סיפר לי אחד מבני הישיבה שהוא הצליח לעשות איזה צעד – הרגיש שמאוד קשה לו להיפרד מהמכשיר, אבל הוציא מחלל הישיבה מכשיר כלשהו שהיה ברשותו. מכל מקום אין להחזיק בישיבה סמארטפון בלי נטספארק ובלי הגנה. מהיום והלאה, אם אתה רואה חס ושלוש משהו כזה, תגיד לו בשקט מבלי להעליבו, כדברי הכתוב⁴ "ולא תשא עליו חטא": אתה מזיק לרבים! אולי אתה מוכן להתאבד, אולי אתה מוכן להזיק לעצמך, אבל אינך יכול ואינך רשאי להזיק לכולם.

הדבר דומה למשל שאמרו חז"ל⁵ על האדם הנמצא באנייה וקודה תחתיו במקדה. גוערים בו

³ עיין קידושין, דף מ, עמוד א: "אמר רבי אלעאי הזקן אם רואה אדם שיצרו מתגבר עליו ילך למקום שאין מכירין אותו וילבש שחורים ויתכסה שחורים ויעשה כמו שלבו חפץ ואל יחלל שם שמים בפרהסיא", עיין שם בתוספות ד"ה ויעשה (בשם הר"ח)

⁴ ויקרא, פרק יט, פסוק יז

⁵ ויקרא רבה, פרשה ד, אות ו

